

*A siket felnőttek egészségügyi ismereteinek növelése
innovatív módszerek segítségével*

KÉZIKÖNYV FELNŐTTOKTATÓKNAK

Erasmus+ - KA220 – Együttműködési partnerségek a felnőttképzésben

(Időtartam: 2023.05.01 – 2025.04.30)

2022-2-SK-01-KA220-ADU-000102228 projekt sz.

Az Európai Unió által finanszírozott. A kifejtett nézetek és vélemények azonban csak a szerző(k)é, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) véleményét. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem tehető felelőssé értük.

**Az Európai Unió
társfinanszírozásával**

Tartalomjegyzék

1. AZ IDEAL PROJEKT: CÉLOK ÉS ELŐNYÖK	4
1.1. E FEJEZET CÉLJA	4
1.2. AZ IDEÁL PROJEKT BEVEZETÉSE	4
2. MIÉRT KÉSZÜLT EZ A KÉZIKÖNYV SIKET FELNÖTTEKSEL DOLGOZÓ OKTATÓKNAK?	8
2.1. E FEJEZET CÉLJA	8
2.2. BEVEZETÉS	8
2.3. MIÉRT KÉSZÜLT EZ A KÉZIKÖNYV SIKET FELNÖTTEKSEL DOLGOZÓ OKTATÓK SZÁMÁRA?	8
2.4. A KÉZIKÖNYV CÉLJA	9
2.5. A KÉZIKÖNYV TARTALMA	10
2.6. ÖSSZHANG AZ IDEÁL PROJEKTTTEL	11
2.7. A „SIKET FELNÖTTEK” MEGISMERÉSE	11
2.8. HIVATKOZÁSOK ÉS IDÉZETEK	13
3. SZÓSZEDET	14
3.1. HIVATKOZÁSOK ÉS IDÉZETEK	16
4. 1. FEJEZET: TANEGYSÉGEK TERVEZÉSE SIKET FELNÖTTEK SZÁMÁRA	17
4.1. E FEJEZET CÉLJA	17
4.2. FONTOS SZEMPONTOK	17
4.3. A CÉLCSOPORT KÖRNYEZETÉNEK MEGISMERÉSE	17
4.4. A TANANYAG ÉS A CÉLKITŰZÉSEK MEGHATÁROZÁSA	18
4.5. A MEGFELELŐ MÓDSZER KIVÁLASZTÁSA	19
4.6. TERVEZÉS ÉS VÉGREHAJTÁS	20
4.7. ÉRTÉKELÉSI MÓDSZEREK	22
4.8. IRODALOM ÉS IDÉZETEK	23
5. 2. FEJEZET: FELNÖTTOKTATÓK OKTATÁSI KÉSZSÉGEI	25
5.1. E FEJEZET CÉLJA	25
5.2. A SIKET FELNÖTT TANULÓK IGÉNYEINEK MEGISMERÉSE	25
5.3. KULCSFONTOS SÁGÚ OKTATÁSI KÉSZSÉGEK OKTATÓK SZÁMÁRA	26
5.4. OKTATÁSI STRATÉGIÁK: TIPPEK OKTATÓKNAK	29
5.5. PÉLDÁK A JÓ GYAKORLATRA	30
5.6. IRODALOM ÉS IDÉZET:	30
6. 3. FEJEZET: OKTATÁSI MÓDSZEREK A DIGITÁLIS KÉSZSÉGEK ELŐSEGÍTÉSÉRE	32
6.1. E FEJEZET CÉLJA	32
6.2. A DIGITÁLIS KÉSZSÉGEK MEGISMERÉSE	32

6.3.	MIÉRT FONTOSAK A DIGITÁLIS KÉSZSÉGEK A SIKET TANULÓK SZÁMÁRA?	32
6.4.	KIHÍVÁSOK, AMELYEKET FIGYELEMBE KELL VENNI	33
6.5.	MÓDSZEREK A DIGITÁLIS KÉSZSÉGEK FEJLESZTÉSÉRE	33
6.6.	IRODALOM ÉS IDÉZETEK	38
7.	4. FEJEZET: A SIKET FELNÖTTEK MOTIVÁLÁSA INTERAKTÍV ÉS LENDÜLETES OKTATÁSI MÓDSZEREKKEL	40
7.1.	E FEJEZET CÉLJA	40
7.2.	A MOTIVÁCIÓ MEGÉRTÉSE	40
7.3.	STRATÉGIÁK A MOTIVÁCIÓ NÖVELÉSÉRE	41
7.4.	GYAKORLATI TIPPÉK OKTATÓKNAK	44
7.5.	MOTIVÁCIÓ A GYAKORLATBAN	44
7.6.	IRODALOM ÉS IDÉZETEK	45
8.	5. FEJEZET: MIÉRT FONTOS A SIKET SZEMÉLYEK EGÉSZSÉGÜGYI ISMERETEINEK FEJLESZTÉSE?	46
8.1.	E FEJEZET CÉLJA	46
8.2.	MIÉRT FONTOS A SIKET FELNÖTTEK TÁMOGATÁSA?	46
8.3.	A SIKET FELNÖTTEK ELŐTT ÁLLÓ KIHÍVÁSOK	47
8.4.	STRATÉGIÁK AZ EGÉSZSÉGÜGYI ISMERETEK FEJLESZTÉSÉRE	48
8.5.	TIPPÉK OKTATÓK ÉS EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓK SZÁMÁRA	50
8.6.	ESETTANULMÁNY: SIKET EGÉSZSÉGÜGYI NAGYKÖVET PROGRAM	51
8.7.	IRODALOM ÉS IDÉZETEK	52
9.	6. FEJEZET: OKTATÁSI STRATÉGIÁK A SIKET FELNÖTTEK EGÉSZSÉGÜGYI ISMERETEINEK FEJLESZTÉSÉRE	54
9.1.	E FEJEZET CÉLJA	54
9.2.	AZ OKTATÁSI STRATÉGIÁK KAPCSOLATA A MOTIVÁCIÓVAL ÉS A MÓDSZEREKKEL	54
9.3.	OKTATÁSI STRATÉGIÁK	54
9.4.	TIPPÉK OKTATÓKNAK	57
9.5.	IRODALOM ÉS IDÉZETEK	58

1. AZ IDEAL PROJEKT: CÉLOK ÉS ELŐNYÖK

1.1. E FEJEZET CÉLJA

Ez a fejezet az IDEAL projektet mutatja be. Elmagyarazza a projekt céljait, előnyeit és főbb eredményeit. Az oktatók megtanulják, hogy az IDEAL projekt hogyan támogatja a siket felnőtteket – beleértve a siketvak és az egyéb társuló fogyatékossgal élő siket személyeket is – egészségügyi ismereteik fejlesztésében.

1.2. AZ IDEAL PROJEKT BEVEZETÉSE

Az IDEAL a következőt jelenti: „**A siket felnőttek egészségügyi ismereteinek növelése innovatív módszerek révén**”. A projekt célja, hogy javítsa a siket felnőttek - beleértve azokat is, akik siketvakok és egyéb társuló fogyatékossgal élő siket személyek - egészségügyi ismereteit. A projektet az Európai Unió Erasmus+ programja finanszírozza, 2023-tól 2025-ig tart. Hét szervezet dolgozik együtt ezen a projekten Szlovákiából, Csehországból, Olaszországból, Spanyolországból és Magyarországról.

1.2.1. AZ IDEAL PROJEKT CÉLJAI

Az IDEAL projekt fő célja:

- **A siket felnőttek egészségügyi ismereteinek javítása**
 - Segít a siket felnőtteknek több tudást szerezni a fizikai és mentális egészségről.
 - Hozzáférhetőbbé és érthetőbbé teszi az egészségügyi információkat.
 - Olyan témákkal foglalkozik, mint a betegségek megelőzése, az egészségügy, az összetett egészségügyi problémák és a káros szokások hatása olyan betegségekre, mint például a szívbetegség.

1.2.2. EGYEDI IGÉNYEK MEGHATÁROZÁSA

A siket felnőtteknek, köztük a siketvak és az egyéb társuló fogyatékossgal élő siket személyeknek egyedi tanulási szükségleteik vannak. Az IDEAL projekt ezekkel az alábbi módon foglalkozik:

- **Speciális képzést biztosít**
 - Sajátos igényeiknek megfelelő képzési programokat készít.

- o Az anyagok hozzáférhetőségének biztosítása jelnyelv, feliratok, tapintható források és más megfelelő formátumok használatával.
- **Innovatív oktatási módszereket alkalmaz**
 - o Új tanítási módszerek alkalmazása, amelyek bevonják a siket tanulókat.
 - o Digitális eszközök és technológia beépítése a tanulás elősegítése érdekében.
- **Tiszteli a nyelvet és a kultúrát**
 - o A siket közösség nyelvének (jelnyelvének) és kultúrájának megbecsülése.
 - o Az inkluzivitás elősegítése a kulturális különbségek figyelembevételével.

1.2.3. KIK RÉSZESÜLNEK AZ IDEAL PROJEKTBŐL? (CÉLCSOPORTOK)?

Az IDEAL projekt két fő csoportra összpontosít:

1. Közvetlen kedvezményezettek

- o **Siket felnőttek:** minden siket személy - beleértve a siketvakokat és az egyéb társuló fogyatékossgal élő siketek személyeket is -, akiknek így bővülni fognak az egészségügyi ismereteik.
- o **Felnőttoktatók:** A siket felnőttekkel dolgozó oktatók és trénerok, akik így új oktatási módszerekkel gyarapodnak.

2. Közvetett kedvezményezettek

- o **Siket közösség:** A siket felnőttek családjai és barátai is részesülnek a jobb egészségügyi kommunikációból.
- o **Siket egyesületek:** A siketeket támogató szervezeteknek több forrásuk lesz.
- o **Egészségügyi szakemberek és központok:** Az orvosok, nővérek és egészségügyi szolgáltatók megtanulják, hogyan kommunikáljanak jobban a siket betegekkel.
- o **A befogadással, oktatással és egészséggel kapcsolatos közintézmények:** Az iskolák, főiskolák, valamint a befogadással, oktatással és egészséggel foglalkozó szervezetek megfelelőbb eszközökkel és ismeretekkel rendelkeznek.

1.2.4. AZ IDEAL PROJEKT ELŐNYEI

Az IDEAL projekt számos előnnyel jár:

- **Az egészségügyi szükségletek megértése**
 - Annak meghatározása, hogy milyen egészségügyi információkra van szüksége a siket felnőtteknek.
- **Siket felnőttek képességeinek fejlesztése**
 - Eszközök és források biztosítása számukra az egészségügyi információk eléréséhez és megértéséhez.
 - Segít nekik átvenni az irányítást egészségük és jólétük felett.
- **Hatékony oktatási módszerek kidolgozása**
 - A legmegelőbb oktatási megközelítések létrehozása a siket felnőttek számára az egészségügyi alapelvek megértéséhez.
 - Az oktatók képzése a siket tanulóknak - beleértve a siketvak és az egyéb társuló fogyatékossgal élő siket személyeket is - megfelelő módszerek alkalmazására.
- **Digitális készségek fejlesztése**
 - A siket felnőttek képességeinek fejlesztése, hogy minél jobban tudják használni a digitális eszközöket.
 - Megkönnyíteni számukra az egészségügyi információk online megtalálását.
- **Egészségügyi szakemberek oktatása**
 - Orvosok és nővérek tanítása a siket betegekkel való hatékony kommunikációra.
 - A jelnyelv és a siket kultúra tiszteltének előmozdítása az egészségügyi intézményekben.
- **Oktatási segédanyagok megosztása másokkal**
 - Oktatóvideók készítése jelnyelven.
 - Tananyagok megosztása a közösségi médián és egy felhasználóbarát weboldalon keresztül.

Példa: *Maria, egy siketvak felnőtt, az IDEAL projekt erőforrásait használja fel arra, hogy megismerje cukorbetegsége kezelését. A tapintható formátumú*

anyagok és a feliratos videók segítségével jobban megérti állapotát, és hatékonyabban kommunikál egészségügyi szolgáltatójával.

1.2.5. MIT EREDMÉNYEZ AZ IDEAL PROJEKT?

Céljai elérése érdekében az IDEAL projekt létrehozta az alábbiakat:

1. Kézikönyv felnőttoktatóknak

- o Útmutató új oktatási módszerekről, hogy segítse a siket felnőttek hatékonyabb tanulását.
- o Stratégiákat tartalmaz a digitális készségek fejlesztésére.
- o Az oktatók számára hozzáférhető formátumban elérhető.

2. Egészségnevelési program siket felnőtteknek

- o Egészségügyi alapismereteket tanító oktatási program.
- o Segíti a siket felnőtteket - beleértve a siketvak és egyéb társuló fogyatékossgal élő siket személyeket is -, hogy gondoskodjanak testi és lelki egészségükről.
- o Interaktív és vonzó módszereket használ.

3. Figyelemfelkeltő videók jelnyelven

- o Videók fontos egészségügyi témákról és a betegségek megelőzésének módjáról.
- o Jelnyelven készültek a siket közösség számára.
- o Segíti a megértést és a tudatosságot.

4. Weboldal és mobilalkalmazás

- o Felhasználóbarát weboldal és alkalmazás.
- o Jelnyelvi videókat biztosít egészségügyi és betegségmegelőzéssel kapcsolatos témákban.
- o Egy eszköztárat is tartalmaz oktatási segédanyagokkal a foglalkozásokhoz.

5. Szemináriumok egészségügyi szakembereknek

- o Rendezvények orvosoknak, ápolóknak és egészségügyi dolgozóknak.

- o Középpontjában a siket betegekkel való hatékony kommunikáció áll.
- o Elősegíti a siketek kultúrájának és nyelvének megértését.

Hogyan kerülnek megosztásra?

- A kézikönyv és a segédanyagok online formában elérhetőek lesznek az oktatók számára világszerte.
- A szemináriumok növelik az egészségügyi szakemberek tudatosságát.
- A közösségi média és a siket egyesületekkel való partnerség segít az anyagok megosztásában.

1.2.6. TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

Tudjon meg többet az IDEAL projektről, látogasson el weboldalunkra:

<https://ideal-health.top/>

Itt találhatóak:

- Aktualitások a projekt tevékenységeiről és eredményeiről.
- Források és anyagok oktatók és siket felnőttek számára.
- Információk a közelgő szemináriumokról és eseményekről.

2. MIÉRT KÉSZÜLT EZ A KÉZIKÖNYV A SIKET FELNŐTTEKKEL DOLGOZÓ OKTATÓK SZÁMÁRA?

2.1. E FEJEZET CÉLJA

Ez a fejezet elmagyarázza, miért fontos ez a kézikönyv azoknak az oktatóknak, akik siket felnőttekkel dolgoznak, beleértve a siketvak és az egyéb társuló fogyatékossgal élő siket személyeket is. Felvázolja a speciális útmutató létrehozásának okait, és leírja annak egyedi tartalmát. A cél az, hogy az oktatók hatékonyan támogassák a siket felnőtteket tanulási útjuk során, különösen az egészségügyi ismeretek fejlesztésében.

2.2. BEVEZETÉS

Az oktatók döntő szerepet játszanak a siket felnőttek támogatásában. Sok siket felnőtt kihívásokkal néz szembe az egészségügyi információkhoz való hozzáférésben a kommunikációs akadályok és a hozzáférhető források hiánya miatt. Előfordulhat azonban, hogy az oktatóknak nincs tapasztalata kifejezetten siket felnőttekkel való munkavégzésben, valamint az, hogy a meglévő tanítási módszerek nem felelnek meg teljesen egyedi igényeiknek.

Ez a kézikönyv ezt a hiányt pótolja azáltal, hogy személyre szabott oktatási módszereket kínál. Az aktív részvételre, az inkluzivitásra és a digitális készségek fejlesztését segítő technológiákra összpontosít.

2.3. MIÉRT KÉSZÜLT EZ A KÖNYV A SIKET FELNŐTTEKKEL DOLGOZÓ OKTATÓK SZÁMÁRA?

Kihívások, amelyekkel a siket felnőttek szembesülnek az oktatásban

- **Az információkhoz történő korlátozott hozzáférés**
 - A siket felnőttek gyakran nehezen jutnak hozzá az információhoz a kommunikációs akadályok miatt.
 - Előfordulhat, hogy az oktatási rendszerek nem felelnek meg teljes mértékben szükségleteiknek.
- **Nem megfelelő oktatási anyagok**
 - Az oktatási módszerek és anyagok gyakran siket fiatalok számára készülnek.

- o Rugalmas, a felnőtt tanulókra szabott képzésre van szükség.

Speciális oktatásra van szükség az oktatók számára

- **Tapasztalat hiánya**
 - o Kevés oktatónak van tapasztalata siket felnőttekkel való foglalkozásban.
 - o Az oktatók elsősorban siket gyerekekkel vagy más marginalizált csoportokkal dolgoznak.
- **Az oktatási módszerek adaptálása**
 - o A tanítási stratégiákat a siket felnőttek igényeihez kell igazítani.
 - o Új és hatékonyabb módszerekre van szükség ahhoz, hogy a siket felnőttek elérjék tanulási céljaikat.

A siket közösség sokfélesége

- **Változatos hátterek és igények**
 - o Olyan tényezők, mint a hallássérülés mértéke és kialakulása, az oktatási, társadalmi és gazdasági háttér befolyásolják a tanulási igényeket.
 - o Vannak, akik születésüktől fogva siketek; mások életük során később veszítik el a hallásukat.
- **Különböző kommunikációs igények**
 - o Néhányan jelnyelvet használnak; mások beszédre, szájról olvasásra vagy segítő technológiákra támaszkodnak.
 - o Az olvasási és írási képességek eltérőek lehetnek.

A kulturális érzékenység jelentősége

- **Terminológia és identitás**
 - o Az oktatóknak tisztában kell lenniük azzal, hogy a tanulók hogyan azonosítják magukat: siket, nagyothalló, késői siket, siketvak vagy egyéb társuló fogyatékkal élő siket személy
 - o Tiszteletben kell tartani mindenki választott identitását és kommunikációs módját.
- **Kommunikációs modalitások**
 - o Meg kell ismerni a tanulók által használt kommunikációs módszereket.

- o Biztosítani kell a hozzáférhetőséget jelnyelven, taktilis jelnyelven és egyéb segédeszközökkel.

Példa: Egy egészségügyi műveltségi tanfolyamot tervező oktató rájön, hogy a tanulók egy része a jelnyelvet részesíti előnyben, míg mások a szájról olvasást. A jelnyelvi videók és írott anyagoknak biztosításával az oktató biztosítja, hogy minden tanuló hozzáférjen az információkhoz.

2.4. A KÉZIKÖNYV CÉLJA

- **Az oktatók támogatása az egészségügyi ismeretek oktatásában**
 - o Olyan stratégiákat biztosít, amelyek segítik a siket felnőtteket az egészségvédelem területén, valamint az egészségügyi információkhoz való hozzáférésben.
- **Személyre szabott módszerek kínálása**
 - o Innovatív oktatási módszereket mutat be, amelyek aktívan bevonják a siket tanulókat.
 - o Használja a technológiát a digitális készségek fejlesztésére.
- **Forrásként szolgálhat különböző oktatók számára**
 - o Jelnyelvet használó **siket oktatók** számára.
 - o Siket felnőttekkel foglalkozó **halló oktatók** számára, akik bevonnak jelnyelvi tolmácsokat vagy közvetítőket, vagy maguk maguk is ismerik a jelnyelvet.
 - o **Különbéle felnőttoktatásban jártas oktatók számára**, akik siket tanulókkal szeretnének dolgozni.

2.5. A KÉZIKÖNYV TARTALMA

A kézikönyv hat fejezetet tartalmaz három fő részre osztva:

1. Oktatók támogatása

- o **1. fejezet:** Oktatási egységek tervezése siket felnőttek számára
- o **2. fejezet:** A felnőttoktatók oktatási készségei

2. Tanulási módszertanok

- o **3. fejezet:** A digitális készségeket elősegítő tanulási módszertanok

- o **4. fejezet:** Siket felnőttek motiválása interaktív és lebilincselő módszertanokkal

3. Siketek egészségügyi ismerete

- o **5. fejezet:** Miért szükséges a siket emberek egészségügyi ismereteit fejleszteni?
- o **6. fejezet:** Oktatási stratégiák, amelyek lehetővé teszik a siketek számára az egészségügyi ismeretek fejlesztését

Az egyes fejezetek jellemzői

- **Bevezetés**
 - o Elmagyarázza a fő célt és összefüggést az IDEAL projekttel.
- **A témával kapcsolatos információk**
 - o Biztosítja a releváns tartalmat és tárgyköröket.
- **Példák és tippek oktatóknak**
 - o Gyakorlati példákat, esettanulmányokat vagy tippeket tartalmaz.
- **Referenciák és idézetek**
 - o Forrásokat kínál további olvasáshoz.

Szójegyzék

- Tartalmazza a kézikönyvben említett szak- és speciális kifejezések definícióit.

2.6. ÖSSZHANG AZ IDEAL PROJEKTTTEL

- A fejezetek az IDEAL projekt irányelvein és dokumentumain alapulnak.
- A tartalom követi a projekt céljait és módszereit, következetes és gyakorlatias információkat nyújtva az oktatóknak.
- Míg az IDEAL projektet az Európai Bizottság támogatja, a kézikönyvben szereplő vélemények a szerzők véleményei, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Bizottság vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) álláspontját.

2.7. A „SIKET FELNÖTTEK” MEGISMERÉSE

Meghatározás ebben a kézikönyvben

Az egyszerűség kedvéért a „**siket felnőttek**” kifejezés magában foglalja a hallássérült egyének különböző csoportjait. Az oktatók különböző csoportokkal dolgozhatnak, ezért fontos megérteni és tiszteletben tartani az egyes tanulók identitását.

Kategóriák

1. Siket (nagy S-el) személy

- o Egy kulturális és nyelvi kisebbség részeként azonosítja magát.
- o A jelnyelvet használja elsődleges nyelveként/anyanyelvként.
- o A siketséget identitása létfontosságú részének tartja.
- o Használja vagy nem használja a beszédet a kommunikációja során.

2. siket személy

- o Nem azonosul a siket közösséggel, kultúrával.
- o A jelnyelv helyett inkább a beszédre és a maradék hallására hagyatkozik.
- o Jellemzően halló emberekkel kapcsolódik.

3. Nagyothalló személy

- o Enyhe vagy súlyos hallássérülése van.
- o Gyakran használja a beszédet elsődleges kommunikációs módként.
- o Siket és halló közösségben egyaránt részt vehet.

4. Késői életkorban siketté vált személy

- o Hallóként nőtt föl, majd elvesztette a hallását.
- o Megtanulhatja a jelnyelvet, vagy folytathatja a beszélt nyelv használatát.
- o Fontolóra veheti a cochleáris implantátumot vagy más technológiákat.

5. siketvak/DeafBlind személy

- o Esetében hallás- és látássérülés egyszerre áll fenn.
- o Használhatja a jelnyelvet, a taktilis jelnyelvet, a Braille-írást vagy más kommunikációs módszereket.

6. Egyéb társuló fogyatékossgal élő siket személy

- o További fogyatékossgal (pl. központi idegrendszeri sérüléssel vagy kognitív fogyatékossgal) élő siket személy

- o További megsegítést és adaptált oktatási módszereket igényelhet.

Kulturális érzékenység és tisztelet

- **Kérdezze meg a tanulókat a preferenciáikról!**
 - o Használjon olyan kérdéseket, mint: „Hogyan tudok megfelelően alkalmazkodni hozzád?” annak érdekében, hogy kifejezze a tiszteletet!
- **Kerülje a feltételezéseket!**
 - o Ne feltételezze magától a tanuló kommunikációs preferenciáját vagy identitását!
- **Biztosítson hozzáférhető lehetőségeket!**
 - o Kínáljon anyagokat különböző formátumokban a különböző igények kielégítésére!

Példa a jó gyakorlatra: *A kurzus megkezdése előtt egy oktató kérdőívet küld ki a tanulóknak, amelyben rákérdez az általuk preferált kommunikációs módszerekre és az esetleges alkalmazkodási igényekre. Ez lehetővé teszi az oktató számára, hogy megfelelő anyagokkal és segítséggel készüljön.*

3. SZÓJEGYZÉK

- **Segítő technológia**
 - *Definíció:* Azon eszközök és rendszerek, amelyek segítik a hallássérült emberek kommunikációját és tanulását. Néhány példa: hallókészülék, cochleáris implantátum, feliratozási szolgáltatások és kommunikációs alkalmazások.
- **Siketvak**
 - Azon személyek, akik esetében hallás-, és látássérülés egyidejűleg fennáll.
 - Használhatja a jelnyelvet, a taktilis jelnyelvet, a Braille-írást vagy más kommunikációs módszereket.
- **Pedagógus**
 - *Definíció:* Az a személy, aki rendelkezik a megfelelő képesítésekkel, készségekkel, tudással, képzéssel vagy tapasztalattal ahhoz, hogy másokat tanítson egy bizonyos tárgyról vagy készségről.
- **eLearning**
 - *Definíció:* Olyan képzés, amely digitális eszközök, például internet, számítógép, táblagép vagy okostelefon használatával történik.
- **Tapasztalati tanulás**
 - *Definíció:* Tanulás közvetlen tapasztalaton keresztül, a hagyományos akadémiai környezeten kívül, például szakmai gyakorlaton, közösségi szolgálaton vagy gyakorlati projekteken keresztül.
- **Egészségügyi műveltség**
 - *Definíció:* Az embereknek azon képessége, hogy képesek megtalálni, megérteni és felhasználni azon információkat, amelyek szükségesek önmaguk, családjuk és közösségeik egészségének megőrzéséhez.
- **A jelnyelvekhez kötődő nyelvi identitás**
 - *Definíció :* A jelnyelv elsődleges kommunikációs eszközként való használatához kapcsolódó összetartozás érzése és kulturális identitása.
- **Jelnyelv**

- o *Definíció* : Vizuális nyelv saját nyelvtannal és szintaxissal, továbbá kézformákat, mozdulatokat, arckifejezéseket és testbeszédet használ. Elsősorban a siketek használják.

Tipp oktatóknak: *Amikor siket felnőttekkel dolgozik, ezeknek a szavaknak a ismerete segít jobban kommunikálni és tanítani. Mindig kérdezze meg őket, hogyan szeretnek kommunikálni, és ügyeljen arra, hogy megfeleljen az igényeiknek.*

4. 1. FEJEZET: TANEGYSÉGEK TERVEZÉSE SIKET FELNÖTTEK SZÁMÁRA

4.1. E FEJEZET CÉLJA

Ez a fejezet útmutatást nyújt az oktatóknak a siket felnőttek – köztük a siketvakok és a társuló fogyatékossgal élő siket személyek – számára hatékony tanegységek kialakításához. A középpontban az egészségügyi ismeretek és az egészségtudatosság fejlesztése áll. A siket tanulók egyedi igényeinek megértése elengedhetetlen ahhoz, hogy valóban befogadó és hatékony oktatási élményeket biztosítsanak számukra.

4.2. FONTOS SZEMPONTOK

A siket felnőttek számára készült tanegységek tervezésekor a következő tényezőket érdemes figyelembe venni:

1. **A célcsoport igényeinek megértése**
2. **A tananyag és a célkitűzések meghatározása**
3. **A megfelelő oktatási módszerek kiválasztása**
4. **A tananyag megtervezése és megvalósítása**
5. **Az eredmények értékelése és visszacsatolás biztosítása**

4.3. A CÉLCSOPORT SAJÁTOS SÁGAINAK MEGÉRTÉSE

A tananyag kialakítása előtt elengedhetetlen a siket tanulók jellemzőinek és igényeinek alapos megismerése.

Fontos szempontok:

- **Kommunikációs preferenciák:**
 - A tanulók egy része **jelnyelvet használ**, de figyelembe kell venni a **regionális eltéréseket**.
 - Mások előnyben részesítik a **szájról olvasást, a tapintható jeleket vagy az írott szöveget**.
 - Egyes tanulóknak **további támogatásra lehet szükségük**, például látássérülés esetén.

- **Kulturális érzékenység:**
 - A siket közösség saját kultúrával és identitással rendelkezik, amelyet tiszteletben kell tartani.
 - A közösséghez való tartozás és a közös tapasztalatok kiemelt szerepet játszanak a tanulási folyamatban.

Hozzáférhetőség és jogok:

- Az oktatás biztosításakor figyelembe kell venni **a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményt**, hogy mindenki számára egyenlő tanulási lehetőség legyen biztosított.
- Az oktatási anyagokat a tanulók **preferált kommunikációs módjaihoz** kell igazítani (például jelnyelvi videók, könnyen érthető írott anyagok).
- Biztosítani kell a szükséges **akadálymentesítési intézkedéseket**, például jelnyelvi tolmácsokat vagy vizuális segédeszközöket kell biztosítani.

Példa: Egy oktató egészségtudatossági tanfolyamot szervez, amelyen Usher-szindrómás (hallás- és látássérült) tanulók is részt vesznek. Az akadálymentesség érdekében **jelnyelvi videókat készít, nagybetűs nyomtatott anyagokat biztosít, gondoskodik a megfelelő, de nem elvakító világításról, és tapintható segédeszközöket használ a látássérültek számára.**

4.4. A TANANYAG ÉS A CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

A tananyag kidolgozásakor egyértelműen meg kell határozni, hogy **mit** kívánnak tanítani, és **miért** fontos ez a tanulók számára..

Kulcskérdések:

1. Mit fognak tanítani?

- **Egészségügyi témák**
 - Hogyan kell értelmezni az orvosi utasításokat?
 - Hogyan lehet hozzáférni az egészségügyi szolgáltatásokhoz?
- **Gyakorlati készségek**
 - Hogyan értelmezhetők a különböző egészségügyi információk?

- Hogyan érvényesíthetik a tanulók saját érdekeiket orvosi helyzetekben?

2. Miért fontos ez?

- **Önállóság**
 - A siket felnőttek képesek lesznek megalapozott egészségügyi döntéseket hozni.
 - Növeli a függetlenséget az egészség kezelésében..
- **Jobb eligazodás az egészségügyben**
 - o Javítja az egészségügyi rendszerben való eligazodás képességét.
 - o *Példa:* az orvosi vizsgálatok, találkozók magabiztos ütemezése.

3. Hogyan lehet ezt megtanítani?

- **Interaktív módszerek**
 - *Példa:* Szerepjátékok, orvos-beteg helyzetek modellezésére.
 - *Példa:* Csoportos beszélgetések az egészségügyi tapasztalatokról
- **Akadálymentesített anyagok**
 - **Példa:** Jelnyelvi videók az orvosi kifejezések magyarázatára.
 - **Példa:** Könnyen olvasható tájékoztatók vizuális elemekkel.

Példa a jó gyakorlatra: A gyógyszerek helyes használatának oktatásakor a tanulók vizuális segédeszközök segítségével gyakorolják a gyógyszeres dobozok feliratainak értelmezését, és szerepjáték keretében kommunikálnak a „gyógyszerésszel”

4.5. A MEGFELELŐ OKTATÁSI MÓDSZEREK KIVÁLASZTÁSA

Az oktatási módszerek legyenek **érdekesekek és motiválóak** a siket tanulók számára.

Javaslatok:

- **Aktív részvétel:**
 - Ösztönözze a tanulók közötti interakciót és tapasztalatmegosztást!
 - Használjon **életszerű példákat** és szerepjátékokat!

- **Kétnyelvű megközelítés:**
 - Az anyagokat **jelnyelven és írott formában** is elérhetővé kell tenni.
 - Használjon vizuális eszközöket, például infografikákat és videókat!
- **A tanulók korábbi tapasztalataira építés:**
 - Kezdje a tanulók egészségügyi ellátással kapcsolatos tapasztalatainak megbeszélésével!
 - Kezelje a tévhiteket, és javítsa a tudásbeli hiányosságokat!

Tipp oktatóknak: A siketekre szabott részletes oktatási módszereket [a 3. fejezetben](#) találja .

Példa: Egy orvosi időpontok szervezéséről szóló órán **először megbeszélik a tanulók tapasztalatait, majd jelnyelvi videók segítségével megismerik a hatékony stratégiákat, végül pedig szerepjátékokban gyakorolják a helyzeteket.**

4.6. TERVEZÉS ÉS MEGVALÓSÍTÁS

A hatékony óratervezés biztosítja a gördülékeny oktatási folyamatot.

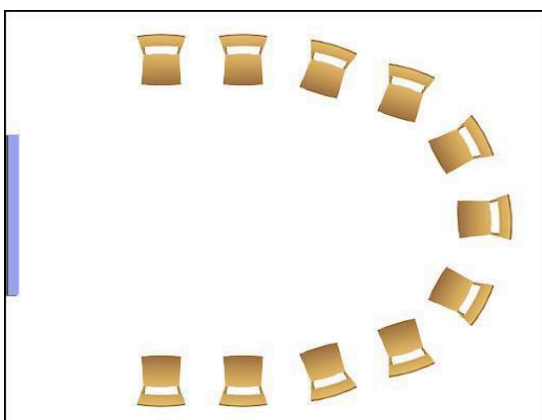
Időgazdálkodás:

- **Munkamenet hossza:**
 - A figyelem fenntartása érdekében tartsa tömören az alkalmakat!. A magyarázatok előtt hagyjon időt a tanulóknak a vizuális segédeszközök megtekintésére.
 - Tartson rövid szüneteket a vizuális fáradtság elkerülése érdekében. (pl. 5-10 perc 30-45 percenként)
- **Ütemezés:**
 - Tartson egyensúlyt az oktatás és az interaktív tevékenységek között!
 - Hagyjon időt a kérdésekre!

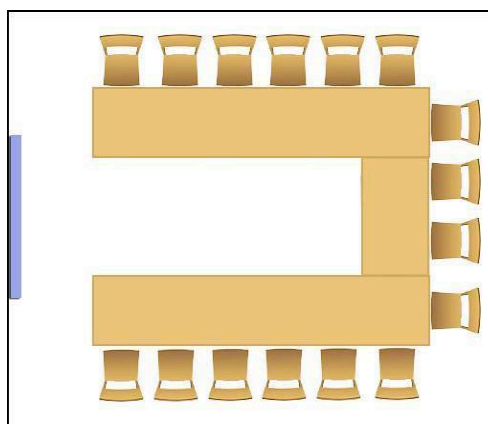
Tér elrendezése:

- **A tanterem elrendezése:**

- o A székeket C-alakban vagy körben rendezze el, hogy mindenki jól lássa egymást.
- o A világítás megfelelő legyen, de ne legyen vakító fény.
- **Megközelíthetőség:**
 - o Előzetesen ellenőrizze a helyszínt, hogy nincsenek-e akadályok.
 - o Biztosítson megfelelő teret a mozgások és a vizuális kommunikáció számára.

Kép: C alakú ülésrend asztal nélkül

Kép: C alakú ülésrend asztallal

Források és segédanyagok:

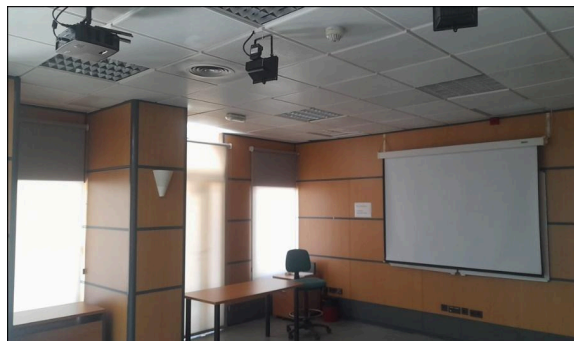
- **Vizuális segédeszközök:**
 - o Használjon projektort a képek és a videók megjelenítéséhez.
 - o Biztosítson írásos segédanyagokat egyértelmű vizuális ábrákkal és könnyen olvasható szövegekkel ellátva.
- **Technológiai felkészültség:**
 - o Az oktatás előtt tesztelje le az összes berendezést!
 - o Készítsen B-tervet (vésztervet) technikai problémák esetére!

Kép: vetítőkészlet

Kép: Projektor

Kép: Osztályterem projektorral és vetítőkészlettel

Kép: tévé képernyő

Kép: jelnyelvi ABC

Példa: Az orvosi rendelvények megértésére irányuló kétórás előadáshoz tervezzen 25 perces szakaszokat 5 perces szünetekkel! A terem legyen jól megvilágított, és úgy legyen berendezve ülőhelyekkel, hogy minden tanuló jól láthassa egymást! Készüljön fel előre mindenféle anyaggal: jelnyelvi videókkal, amelyek elmagyarázzák a gyakori gyógyszerhasználati utasításokat; interaktív feladatokkal a gyógyszerleírások olvasásához; valamint szerepjátékos gyakorlatokkal a gyógyszereszekkel való kommunikációhoz. Győződjön meg arról, hogy a terem berendezése lehetővé teszi, hogy minden tanuló interakcióba léphessen egymással, és láthassák is a vizuális segédanyagokat.

4.7. ÉRTÉKELÉSI MÓDSZEREK

Értékelje a tanulási eredményeket, és gyűjtsön visszajelzéseket a jövőbeli foglalkozások javítása érdekében!

Hozzáférhető értékelési módszerek:

- **Vizuális értékelések:**
 - Használjon képes vetélkedőket egészségügyi témákban!
 - A tanulók mutassák be képességeiket, úgymint például, hogy ki tudnak tölteni egészségügyi űrlapokat!
- **Jelnyelvi előadások:**
 - Bátorítsa a tanulókat, hogy jelnyelven mutassanak be valamilyen egészségügyi témát!
 - Fogadjon el videó formátumú beadott anyagokat, ha a tanulók ezt részesítik előnyben!
- **Egyszerűsített írásbeli értékelések:**
 - Használjon egyértelmű nyelvezetet!
 - Hagyjon több időt a befejezésre!

Visszajelzés és önreflexió:

- **Tanulói visszajelzések gyűjtése:**
 - Használjon vizuális skálákkal dolgozó felméréseket (pl. mosolygó arcok)!
 - Adjon lehetőséget jelnyelvi vagy írásbeli visszajelzésre!
- **Önreflexió:**

- o Gondolja át módszerei hatékonyságát!
- o Módosítsa a jövőbeli munkameneteket a visszajelzések alapján!

Példa a jó gyakorlatra: *Az oktatói utasítások megértésével foglalkozó rész végén a tanulók egy kvízt töltenek ki, amely során az orvosi kifejezések képekkel kell párosítani. Ezt követően a tanulók rövid videóban vagy írásos megjegyzésben osztanak meg visszajelzést a foglalkozásról.*

Tipp oktatóknak: *A rugalmasság kulcsfontosságú. Készüljön fel arra, hogy megközelítését a tanulók igényei és a rendelkezésre álló erőforrások alapján módosítsa! A rendszeres visszajelzés segít finomítani a tanítási módszereket, és pozitív tanulási élményt biztosít.*

5. 2. FEJEZET: FELNŐTTOKTATÓK OKTATÁSI KÉSZSÉGEI

5.1. E FEJEZET CÉLJA

Ez a fejezet kiemeli azokat a kulcsfontosságú tanítási készségeket, amelyekre az oktatóknak szükségük van a siket felnőttekkel – beleértve a siketvak és a társuló fogyatékossgal élő siketeket (Deaf+) – történő munkavégzés során. Ezeknek a készségeknek az elsajátításával az oktatók olyan befogadó, motiváló és hatékony oktatási környezetet teremthetnek, amely tiszteletben tartja a sokszínűséget és elősegíti az egész életen át tartó tanulást..

2.2. A SIKET FELNŐTT TANULÓK IGÉNYEINEK MEGISMERÉSE

A siket felnőtt tanulók eltérő háttérrel rendelkeznek, valamint egyedi kommunikációs preferenciáik és tanulási stílusaik vannak. Egyesek jelnyelvet használnak, míg mások a szájról olvasásra vagy segédeszközökre támaszkodnak. Az oktatóknak érzékenyen kell viszonyulniuk ezekhez a különbségekhez annak érdekében, hogy egyenlő tanulási lehetőségeket biztosítsanak mindenki számára.

Főbb szempontok:

- **Kommunikációs preferenciák:**
 - **Jelnyelvet használók:** Előnyben részesíthetik a jelnyelven történő oktatást.
 - **Szájról olvasók:** Néhány tanuló a beszélt nyelvre és a szájról olvasásra támaszkodik.
 - **Segédeszközöket használók:** Egyesek hallókészüléket vagy cochleáris implantátumot használnak.
- **Tanulási stílusok:**
 - **Vizuális típusú tanulók:** A siket tanulók többsége a vizuális segédeszközöket – például diagramokat, képeket és videókat – részesíti előnyben.
 - **Kinesztetikus típusú tanulók:** Néhányan a gyakorlati, tapasztalati tanulási módszerekkel sajátítják el legjobban az ismereteket.
- **A siket közösségen belüli sokszínűség:**
 - **Siketvak személyek:** Nekik taktilis jelnyelvre vagy Braille-írásra lehet szükségük.

- o **Egyéb fogyatékossgal élő siketek (Deaf+):** Azok a siket személyek, akik egyéb fogyatékossgal is élnek, egyedi, személyre szabott támogatást igényelhetnek.

Kép: Példák tanítási készségekre (forrás: <https://stock.adobe.com/it>)

2.3. KULCSFONTOSÁGÚ OKTATÁSI KÉSZSÉGEK OKTATÓK SZÁMÁRA

1. Alkalmazkodóképesség és rugalmasság

- **Leírás :** Képesség a tanítási módszerek módosítására, igazítására a különféle tanulási stílusokhoz és kommunikációs preferenciákhoz.
- **Jó gyakorlat :**
 - o Módosítsa az óraterveket a tanulók visszajelzései és igényei alapján!
 - o Vonjon be jelnyelvi tolmácsokat, vagy tanulja meg az alapvető jelnyelvi kifejezéseket!
 - o Legyen nyitott az alternatív kommunikációs módszerek alkalmazására.!
- **Példa :** *Egy oktató észreveszi, hogy egyes tanulók vizuális típusú tanulók, ezért több vizuális segédeszközt – például diagramokat és videókat – épít be az óráiba.*

2. Hatékony kommunikáció

- **Leírás :** Világos és hozzáférhető kommunikációs módszerek alkalmazása a megértés biztosítása érdekében.
- **Jó gyakorlat :**
 - o Használjon egyszerű nyelvezetet, és kerülje a szakkifejezéseket!
 - o Egészítse ki a magyarázatokat vizuális segédeszközökkel!

- o Tartson szemkontaktust, és biztosítsa, hogy az arca jól látható legyen a szájról olvasó tanulók számára!
- **Példa** : *Amikor utasításokat ad az oktató, akkor egyszerű nyelvezetet, gesztusokat használ, és felírja a táblára a legfontosabb gondolatokat.*

3. Kulturális érzékenység és tudatosság

- **Leírás** : A siket közösség kultúrájának és a siket személyek tapasztalatainak megértése és tiszteletben tartása.
- **Jó gyakorlat** :
 - o Ismerje meg a siket kultúrát és szokásokat!
 - o Ne hozzon feltételezéseket a tanulók képességeiről vagy preferenciáiról!
 - o Mutasson tiszteletet a siket közösség identitása és értékei iránt!
- **Példa** : Az oktató részt vesz siket kultúrával kapcsolatos képzéseken, hogy jobban megértse a tanulók nézőpontját.

4. Empátia és támogatás

- **Leírás** : A tanulók kihívásainak megértése és az önérvényesítésük ösztönzése.
- **Jó gyakorlat** :
 - o Figyelmesen hallgassa meg a tanulók tapasztalatait!
 - o Ismerje el és értse meg az érzéseiket és a nézőpontjukat!
 - o Bátorítsa a tanulókat igényeik kifejezésére!
- **Példa** : *Az oktató támogató környezetet teremt, ahol a tanulók biztonságban érzik magukat ahhoz, hogy megosszák gondolataikat.*

5. Inkluzív oktatási stratégiák

- **Leírás** : Olyan tanórák tervezése, amelyek minden résztvevő számára akadálymentesen hozzáférhetőek.
- **Jó gyakorlat** :
 - o Használjon multimodális oktatási módszereket, amelyek kombinálják a vizuális, auditív és kinezetikus megközelítéseket!

- o Biztosítson különböző formátumú tananyagokat (pl. jelnyelvi videók, írott szöveg, vizuális prezentációk)!
- **Példa** : Az oktató az órai anyagot jelnyelvi videók, írott szövegek és vizuális prezentációk formájában is elérhetővé teszi.

6. Digitális készségek

- **Leírás** : A technológia használata a tanulás fejlesztése és az akadálymentesség biztosítása érdekében.
- **Jó gyakorlat** :
 - o Használjon digitális eszközöket, például feliratozott videókat és akadálymentesítési funkciókkal ellátott online platformokat!
 - o Alkalmazzon segítő technológiákat a kommunikáció támogatására!
- **Példa** : *Az oktató videókonzferencia-szoftvert használ élő feliratozási funkcióval az oktatás során.*

7. Problémamegoldó készségek

- **Leírás** : Az oktatási környezetben felmerülő kihívások felismerése és kezelése.
- **Jó gyakorlat** :
 - o Készítsen vésztervet technikai problémák esetére!
 - o Ösztönözze az együttműködő problémamegoldást!
- **Példa** : Ha technikai hiba merül fel, az oktató offline tananyagokat is biztosít, hogy az óra zavartalanul folytatódhasson.

8. Az egész életen át tartó tanulás szemlélete

- **Leírás** : Elkötelezettség a folyamatos szakmai fejlődés és önképzés iránt.
- **Jó gyakorlat** :
 - o Tartsa naprakészen ismereteit a siketek oktatásával kapcsolatos legújabb tanítási módszerekről, technológiákról és kutatásokról!
 - o Rendszeresen képezze magát az inkluzivitás és akadálymentesség területén!

- **Példa** : *A tanár rendszeresen részt vesz a befogadó oktatásról szóló szakmai továbbképzéseken.*

9. Visszajelzés és önreflexió

- **Leírás** : A tanulási élmény javítása érdekében adott és kapott építő jellegű visszajelzések fontossága.
- **Jó gyakorlat** :
 - Rendszeresen adjon visszajelzést a tanulóknak!
 - Ösztönözze a tanulókat arra, hogy osszák meg véleményüket és javaslataikat!
 - Reflektáljon saját tanítási gyakorlatára, és szükség esetén módosítsa azt!
- **Példa** : *Minden óra után a pedagógus visszajelzést kér a tanulóktól, hogy módosítsa a jövőbeli oktatási stratégiákat.*

10. A kommunikációs sokszínűség tiszteletben tartása

- **Leírás** : Különböző kommunikációs módszerek elismerése és alkalmazkodása.
- **Jó gyakorlat** :
 - Szükség szerint használjon jelnyelvet, írott szöveget, gesztusokat és egyéb kommunikációs segédeszközöket!
 - Legyen nyitott a tanulók által preferált kommunikációs módszerekre!
- **Példa** : *Egy változatos kommunikációs igényű csoportban az oktató a jelnyelv és vizuális prezentációk kombinációját alkalmazza.*

2.4. OKTATÁSI STRATÉGIÁK: TIPPEK OKTATÓKNAK

- **Aktívan vonja be a tanulókat!**
 - Alkalmazzon interaktív tevékenységeket, például csoportos megbeszéléseket, szerepjátékokat és gyakorlati projekteket!
 - **Példa** : *Szervezzen csoportos projekteket, ahol a tanulók együttműködhetnek és megosztják tapasztalataikat.*

- **Teremtsen befogadó tanulási környezetet!**
 - Olyan tantermi légkör kialakítása, amelyben minden tanuló úgy érzi, hogy tiszteletben tartják és megbecsülik.
 - Olyan alapszabályok felállítása, amelyek elősegítik a kölcsönös tiszteletet és megakadályozzák a diszkriminációt.
 - **Példa** : A tanfolyam elején vonja be a tanulókat az osztálytermi normák kialakításába, kiemelve a befogadás fontosságát!
 - **Használjon segítő technológiákat!**
 - Alkalmazzon olyan technológiai eszközöket, amelyek támogatják a kommunikációt és a tanulást, például indukciós hurok, feliratozási szolgáltatások vagy kommunikációs alkalmazások!
 - **Példa**: *Használjon olyan alkalmazásokat, amelyek a beszédet valós időben szöveggé alakítják azok számára, akik inkább olvasás útján értelmezik az információt.*
 - **Biztosítsa az akadálymentességet!**
 - Gondoskodjon arról, hogy minden tananyag és tevékenység hozzáférhető legyen a különböző igényű tanulók számára!
 - Biztosítson nagybetűs, Braille-írással vagy elektronikus formátumú segédanyagokat, ha szükséges!
 - **Példa**: *Kínáljon digitális tananyagokat, amelyek betűmérete módosítható, vagy amelyeket képernyőolvasó programok felolvashatnak!*
 - **Dolgozzon együtt a tanulókkal!**
 - Vonja be a tanulókat a tanulási folyamat megtervezésébe és az oktatási döntések meghozatalába!
 - Kérdezze meg a tanulókat érdeklődési körükről, és ezeknek megfelelően alakítsa ki a tananyagot!
 - **Példa**: *Végezzen felmérést a tanulók érdeklődési területeiről, és igazítsa az órák témáját az igényeikhez!*
-

2.5. JÓ GYAKORLATI PÉLDÁK

- **Frontrunners Program**
 - Nemzetközi vezetőképző program fiatal siket felnőttek számára.

- o Az önállóságot, az együttműködést és a globális kapcsolatok építését helyezi előtérbe.
 - o **Weboldal:** <https://frontrunners.dk/>
 - **SignHealth kezdeményezések**
 - o Olyan szervezet, amely jelnyelven biztosít egészségügyi oktatást és szolgáltatásokat.
 - o Célja a siket személyek számára hozzáférhető egészségügyi információk biztosítása.
 - o **Weboldal:** <https://signhealth.org.uk/>
-

3. 3. FEJEZET: OKTATÁSI MÓDSZEREK A DIGITÁLIS KÉSZSÉGEK FEJLESZTÉSÉHEZ

3.2. E FEJEZET CÉLJA

Ez a fejezet útmutatást nyújt az oktatók számára olyan tanítási módszerek kiválasztásához és alkalmazásához, amelyek segítik a siket, siketvak és nagyothalló felnőttek digitális készségeinek fejlesztését. E módszerek segítségével az oktatók elősegíthetik, hogy a tanulók magabiztosan eligazodjanak a digitális világban, hozzáférjenek az egészségügyi információkhoz és javítsák életminőségüket.

3.3. A DIGITÁLIS KÉSZSÉGEK MEGISMERÉSE

Mit jelent a digitális készség?

A digitális készségek azok a képességek, amelyek szükségesek a digitális eszközök – például számítógépek és okostelefonok –, alkalmazások és hálózatok használatához, az információk kereséséhez és kezeléséhez.

- **Alapvető készségek:**
 - Számítógép vagy okostelefon használata
 - Hozzáférés az internethez
- **Haladó készségek:**
 - Digitális tartalom készítése
 - Online kommunikáció.
 - Az online biztonság megértése

3.4. MIÉRT FONTOSAK A DIGITÁLIS KÉSZSÉGEK A SIKET TANULÓK SZÁMÁRA?

- **Hozzáférés az információhoz:** A digitális készségek lehetővé teszik a siketek számára, hogy rengeteg információhoz hozzáférjenek, beleértve az egészségügyi forrásokat, oktatási anyagokat és híreket.
- **Kommunikáció:** A technológia megkönnyíti a kommunikációt jelnyelvi videókon, videohívásokon és üzenetküldő platformokon keresztül.

- **Önállóság:** A digitális eszközökben való jártasság nagyobb függetlenséget tesz lehetővé a napi feladatokban, mint például az online bankolás, a vásárlás és a szolgáltatások elérése.
-

3.5. KIHÍVÁSOK, AMELYEKET FIGYELEMBE KELL VENNI

- **Technológiai hozzáférés:**

- Nem minden tanuló fér hozzá a legújabb eszközökhöz vagy megbízható internethez.
- Egyes területeken a korlátozott infrastruktúra akadályt jelenthet.

Példa: *Vidéken az internetkapcsolat gyenge lehet, ami megnehezíti az online tanulást.*

- **Gyors technológiai változások:**

- A technológia gyorsan fejlődik, így nehéz naprakésznek maradni.

Példa: *Egy új alkalmazás felválthat egy régit, amihez alkalmazkodni kell a tanulóknak.*

- **Eltérő készségszintek:**

- A tanulók digitális műveltségi szintje eltérő lehet.

Példa: Egyesek komfortosan használják az okostelefonokat, de nem tudnak számítógépet kezelni.

- **Lehetséges kockázatok:**

- A túlzott képernyőhasználat függőséghez vezethet.
 - A csökkent személyes interakció befolyásolhatja a szociális készségeket.
-

3.6. MÓDSZEREK A DIGITÁLIS KÉSZSÉGEK FEJLESZTÉSÉRE

3.6.1. GYAKORLATI TANULÁS ÉS A TAPASZTALATI OKTATÁS

Leírás:

- A tanulók közvetlenül, gyakorlati környezetben használják a digitális eszközöket.

- A „tanulás cselekvés közben” módszer segíti az ismeretek hosszú távú megőrzését.

Megvalósítás:

- **Alapok elsajátítása:** Kezdők számára a kezdő lépések legyenek az alapvető készségek, például az eszközök be- és kikapcsolása, a billentyűzet és az egér használata, illetve a felhasználói felületen való navigáció!
- **Valós életből vett feladatok:** Olyan feladatokat gyakoroljanak, mint az e-mail küldés, online keresések végrehajtása vagy egészségügyi alkalmazások használata!
- **Hozzáférhető utasítások:** Biztosítsanak lépésről lépésre bemutatott útmutatókat vizuális segédletekkel és lehetőség szerint jelnyelvi támogatással.

Példa a jó gyakorlatra: *Egy oktató megtanítja a tanulóknak egy egészségügyi alkalmazás használatát. A tanulók letöltik az alkalmazást, létrehoznak egy profilt, és gyakorolják az egészségügyi adatok bevitelét.*

Kép: Gyakorlati és tapasztalati tanulás (Freepik)

3.6.2. PROJEKT ALAPÚ TANULÁS (PBL)

Leírás:

- A tanulók egy adott projekten dolgoznak, miközben digitális készségeiket alkalmazzák egy cél elérése érdekében.
- Fejleszti a problémamegoldást, az együttműködést és a kritikus gondolkodást.

Végrehajtás:

- **Határozzon meg egy egyértelmű projektet:** Példák: Egyszerű webhely készítése vagy jelnyelvi videó készítése.
- **Közös projektmunka:** A csoportos projektek elősegítik a csapatmunkát, és lehetővé teszik a tanulók számára, hogy segítsék egymást.

Példa: A tanulók egy egészségtudatosságot népszerűsítő digitális hírlevelet készítenek a siket közösség számára egy alapvető kiadványszerkesztő szoftver segítségével..

3.6.3. INTERAKTÍV WORKSHOPOK ÉS KÉPZÉSI PROGRAMOK

Leírás:

- Strukturált oktatási alkalmak egy-egy digitális készség fejlesztésére.
- Az oktató által vezetett foglalkozások lehetőséget biztosítanak a kérdések feltevésére és az interakcióra.

Végrehajtás:

- **Témaválasztás:** Összpontosítson olyan releváns témákra, mint az online biztonság, vagy a közösségi média felelősségteljes használata!
- **Rugalmas formátumok:** A workshopok lehetnek személyesek vagy online alkalmak, különböző igényeket kielégítve.
- **Források biztosítása:** Biztosítson anyagokat jelnyelvi videók formájában, illetve és könnyen olvasható formátumban!

Példa: Egy online workshop során a tanulók megtanulják, hogyan kell videókonferencián részt venni Zoom platformon, beleértve a megbeszélések beállítását és az akadálymentességi funkciók használatát.

3.6.4. ONLINE OKTATÓANYAGOK ÉS E-LEARNING PLATFORMOK

Leírás:

- Online tanfolyamok, amelyeket a tanulók saját tempójukban végezhetnek el.
- Videókat, kvízeket és interaktív tartalmakat kombinál.

Végrehajtás:

- **Hozzáférhető tartalom:** Siketbarát platformokat biztosítanak, azaz jelnyelvi fordításokat és feliratokat kínálnak.
- **Támogatási rendszerek:** Segítségnyújtás azoknak a tanulóknak, akiknek nehézséget okoz a tartalom befogadása, például online tutorok (oktatók) vagy fórumok lehetősége.
- **Rövid modulok:** A tartalmat rövidebb fejezetekre osztja fel, a követhetőség érdekében.

Példák a jó gyakorlatokra:

- **SignoCampus:** (www.signocampus.es), Tanfolyamokat kínáló oktatási platform siket személyek számára, jelnyelvi leckékkel.
- **YouTube oktatóanyagok:** Ingyenes tanfolyamok digitális készségekről közösségi interakcióval.

Kép: Online tanulási programok és e-learning platformok (Freepik)

3.6.5. JÁTÉKOS TANULÁS ÉS DIGITÁLIS JELVÉNYEK

Leírás:

- A játékos elemek – például pontok, jelvények és ranglisták – bevonása a motiváció növelése érdekében.

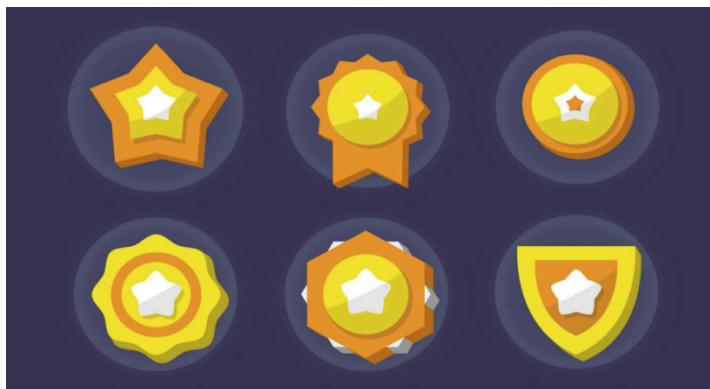
Végrehajtás:

- **Egyensúly:** Használja a játékosságot, hogy ezzel is motiválja a tanulókat, de legyen óvatos, a túlzott versengés elriaszthat néhány tanulót!

- **Inkluzivitás:** Gondoskodjon arról, hogy a játékok akadálymentesek legyenek, és vegye figyelembe a tanulók különböző képzettségi szintjét!
- **Korlátozások:** Állítson be egészséges időkorlátokat, hogy elkerülje a túlzott használatot, és az esetleges függőségi kockázatokat!

Példa a jó gyakorlatra: *Egy alkalmazás jelvényekkel jutalmazza a tanulókat az online biztonsággal kapcsolatos modulok elvégzéséért, ösztönzi a fejlődést, miközben lehetővé teszi számukra, hogy saját tempójukban tanuljanak.*

- **Duolingo:** *Nyelvtanuló alkalmazás, amely pontokkal és jelvényekkel ösztönzi a haladást.*
- **Khan Academy:** *Küldetésekkel és készségpontokkal segíti a tanulók fejlődését.*

Kép: Játékos tanulás és digitális jelvények (Freepik)

3.6.6. SZEMPONTOK AZ OKTATÓK SZÁMÁRA

- **Alkalmazkodás a technológiai szintekhez:** Mérje fel a tanulók digitális készségeit, és igazítsa hozzájuk a tananyagot!
- **Akadálymentesség:** Gondoskodjon arról, hogy minden digitális eszköz és tartalom hozzáférhető legyen, például jelnyelvi fordítással, feliratokkal és könnyen érthető szöveggel!
- **Források elérhetősége:** Vegye figyelembe, hogy egyes tanulóknak nem biztos, hogy van hozzáférésük bizonyos technológiákhoz vagy stabil internetkapcsolathoz!

- o **Példa:** Biztosítson offline tananyagokat, vagy ütemezze az órákat olyan időpontra, amikor a tanulók számára elérhető az internet!
 - **Támogatás és segítségnyújtás:** Nyújtson támogatást azoknak a tanulóknak, akik nehézségekkel küzdenek, például egy csoporttárs általi segítségnyújtás vagy kiegészítő oktatás révén!
 - **Alternatív tervek:** Készüljön fel olyan helyzetekre, amikor a technológia nem működik megfelelően (például áramszünet esetén), és legyenek kéznél offline tananyagok!
 - **Folyamatos tanulás:** Ösztönözze a tanulókat arra, hogy folyamatosan fejlesszék digitális készségeiket és tartsanak lépést az új technológiákkal!
-

3.6.7. A KIHÍVÁSOK KEZELÉSE

- **Korlátozott technológiai hozzáférés:**
 - o Használjon széles körben elérhető eszközöket, például okostelefonokat!
 - o Iktasson be offline tevékenységeket!
- **Idősebb tanulók számára:**
 - o Legyen türelmes, és nyújtson extra támogatást!
 - o Kapcsolja össze a digitális készségeket a mindennapi, számukra hasznos tevékenységekkel!
- **Gyors technológiai változások:**
 - o Tanítsa meg azokat az alapvető fogalmakat, amelyek különböző eszközökre vonatkoznak!
 - o Ösztönözze a tanulókat arra, hogy rugalmasan alkalmazkodjanak az új technológiákhoz és fejlesszék önálló tanulási készségeiket!

Példa: *Tanítsa meg a tanulóknak, hogyan keresgéljenek különböző internetes böngészőkben, hogy bármilyen szoftverkörnyezetben el tudjanak igazodni!*

3.6.8. AZ EMBERI INTERAKCIÓ FONTOSSÁGA

Bár a technológia hatékony eszköz, az emberi interakció továbbra is elengedhetetlen a tanulásban.

- **A technológia és a személyes interakció egyensúlya:** Ha lehetséges, ötvözze a digitális tanulást a személyes találkozásokkal!
- **Kulturális érzékenység:** Legyen tisztában a siket közösség kultúrájával, és építse be azt a tanítási folyamatba!
- **Közösségépítés:** Ösztönözze a tanulók közötti együttműködést és tapasztalatmegosztást!

Példa a bevált gyakorlatra: *Szervezzen csoportos megbeszéléseket, ahol a tanulók megoszthatják egymással a technológia használatával kapcsolatos tapasztalataikat, elősegítve ezzel a közösségi érzést.*

4. 4. FEJEZET: A SIKET FELNŐTTEK MOTIVÁLÁSA INTERAKTÍV ÉS LENDÜLETES OKTATÁSI MÓDSZEREKKEL

4.2. E FEJEZET CÉLJA

Ez a fejezet gyakorlati stratégiákat kínál az oktatók számára a siket felnőttek – beleértve a siketvak és az egyéb társuló fogyatékossgal élő siket személyeket (Deaf+) – motiválására interaktív és lendületes tanítási módszerekkel. Azáltal, hogy az oktatók megismerik a különböző motivációs típusokat, és olyan tevékenységeket alkalmaznak, amelyek igazodnak a siket tanulók igényeihez, növelhetik a tanulók elköteleződését, elősegíthetik a hatékony tanulást és támogathatják őket céljaik elérésében.

4.3. A MOTIVÁCIÓ MEGÉRTÉSE

Mi a motiváció?

A motiváció az a hajtóerő, amely arra készíti az embert, hogy cselekedjen egy cél elérése érdekében. Minden életkorban elengedhetetlen a tanuláshoz.

A motivált tanulók jellemzői::

- Nagyobb elköteleződés
- Hosszabb kitartás
- Jobb eredmények elérése

A motiváció típusai

1. Belső motiváció:

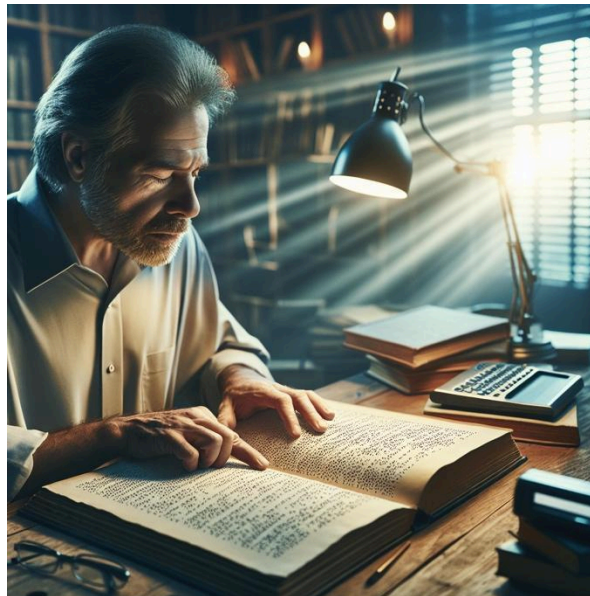
- o Az egyén belső indíttatásából fakad.
- o A tanulók azért vesznek részt egy tevékenységben, mert élvezetesnek vagy érdekesnek találják.

2. Külső motiváció:

- o Jutalmak vagy negatív következmények elkerülése ösztönzi.
- o Ide sorolható: dicséret, tanúsítványok vagy büntetések elkerülése.

3. Motiváció a siket tanulók körében

- o **A személyesség relevanciája:** A személyes célokhoz vagy tapasztalatokhoz kapcsolódó tanulás növeli a motivációt.
- o **Autonómia:** A tanulók nagyobb motivációt éreznek, ha úgy érzik, hogy saját maguk irányíthatják tanulásukat.
- o **Tudásvágy:** A készségek fejlesztésére és a kihívások leküzdésére való vágy motiválja a tanulókat.

Kép: Egy tanulásra motivált siket felnőttet ábrázoló illusztráció.

(Forrás: Image Generation Using Artificial Intelligence - DALLE3 Image-Gen)

4.4. STRATÉGIÁK A MOTIVÁCIÓ NÖVELÉSÉRE

4.4.1. INTERAKTÍV TEVÉKENYSÉGEK

Vonja be a tanulókat olyan tevékenységekbe, amelyek aktív részvételt igényelnek!

- **Szerepjáték**
 - o **Leírás** : A tanulók valós forgatókönyveket játszanak el.
 - o **Előnyök** :
 - Növeli az önbizalmat.

- Fejleszti a kommunikációs készségeket.
- Lehetőséget biztosít a személyes vélemények kifejezésére.

Jó gyakorlat : Egy orvosi vizsgálat szituációjának eljátszása, amely segíti a tanulókat abban, hogy magabiztosabban kommunikáljanak egészségügyi helyzetekben. Ez biztonságos környezetben készíti fel őket a való életben előforduló szituációkra.

- **Ötletelések (Brainstorming)**
 - **Leírás** : Csoportos megbeszélés, amelynek célja új ötletek összegyűjtése.
 - **Irányelvek** :
 - Bátorítson minden résztvevőt, hogy ossza meg a gondolatait!
 - Ne utasítsa el, ne kritizálja az ötleteket!
 - Segítse elő, hogy a résztvevők egymás gondolataira építve új ötleteket alkossanak!

Megjegyzés : Az oktató feladata, hogy a beszélgetés fókuszált maradjon és minden résztvevő számára befogadó legyen.

Példa a jó gyakorlatra: *Közös ötletelés arról, hogyan lehetne javítani a siket személyek hozzáférését az egészségügyi információkhoz.*

4.4.2. TANULMÁNYI KIRÁNDULÁSOK

A tantermen kívüli tanulás növelheti a motivációt.

- **Előnyök** :
 - Gyakorlati tapasztalatot nyújt.
 - Összekapcsolja az elméleti tudást a valós élethelyzetekkel.
 - Elősegíti a társas interakciókat.
- **Megvalósítás** :
 - **Felkészülés** : Határozza meg egyértelműen a célokat, és tájékoztassa a tanulókat arról, mire számíthatnak!
 - **A kirándulás során** : Vonja be a tanulókat feladatokkal vagy kérdésekkel!

- o **Utólag** : Beszéljék meg a tapasztalatokat, és erősítsék meg a tanultakat!

Példa a bevált gyakorlatra : Egészségügyi központ meglátogatása a rendelkezésre álló szolgáltatások megismerése céljából.

Kép: Egy kirándulást bemutató illusztráció egy siket jelelő felnőttekből álló csoport számára.

(Forrás: Mesterséges intelligencia képgenerálás - DALLE3 Image-Gen)

4.4.3. A DIGITÁLIS TECHNOLÓGIÁK BEÉPÍTÉSE

A tanulók motiválása a digitális környezetben egyre fontosabb.

- **Online platformok használata**
 - o **Interaktív eszközök** : Használjon olyan platformokat, amelyek lehetővé teszik a videokonferenciát, szavazást és csevegést (pl. Zoom, Microsoft Teams).
 - o **Akadálymentes tartalom** : Győződjön meg arról, hogy minden digitális anyag akadálymentes, jelnyelvi tolmácsolással és feliratokkal ellátott.
- **Gamifikáció (Játékosítás)**
 - o **Leírás** : Játékos elemek beépítése a tanulási folyamatba.
 - o **Előnyök** :
 - Növeli az elköteleződést.
 - Azonnali jutalmat (pl. jelvényeket, pontokat) biztosít.

o **Tippek :**

- A fáradtság megelőzése érdekében tartsa röviden a tevékenységeket!
- Ütemezzen be rendszeres szüneteket az online foglalkozások során!
- Ösztönözze a csoportmunkát a szociális interakció fenntartása érdekében!

Példa a jó gyakorlatra: Olyan oktatási alkalmazás használata, amely jelvényekkel jutalmazza a tanulókat az egészségügyi műveltséggel kapcsolatos modulok teljesítéséért.

4.4.4. KÜLÖNBÖZŐ IGÉNYEK FIGYELEMBEVÉTELE

• **Befogadó gyakorlatok**

- o **Alkalmazkodóképesség:** A tevékenységek testreszabása a különböző tanulási stílusokhoz és képességekhez.
- o **Támogatás:** További segítségnyújtás azoknak, akik nehézségekkel küzdenek.

• **A „rák mentalitás” tudatosítása (Crab theory)**

- o **Megértés:** A „rák mentalitás” azt a jelenséget írja le, amikor egyesek féltékenységből vagy negatív hozzáállásuk miatt visszatartanak másokat a fejlődéstől.
- o **Megelőzés:**
 - Olyan pozitív tanulási környezet kialakítása, ahol az elért eredményeket elismerik és megünneplik.
 - A tanulók ösztönzése arra, hogy támogassák egymás sikereit.

4.5. GYAKORLATI TIPPEK OKTATÓK SZÁMÁRA

- **Kapcsolja a tananyagot a mindennapi élethez!**
 - o Válasszon olyan témákat, amelyek a tanulók hétköznapi tapasztalataihoz kötődnek!
 - o Mutassa be, hogyan javíthatják az új készségek a tanulók életminőségét!
- **Biztosítson egyértelmű információkat!**
 - o Világosan magyarázza el a tanfolyam célját, előnyeit és időtartamát!
 - o Használjon egyszerű nyelvezetet és vizuális segédleteket!

- **Számolja fel az akadályokat!**
 - Kezelje a pénzügyi, kommunikációs és akadálymenteségi kihívásokat!
 - Biztosítson anyagokat a tanulók által preferált formátumban!
 - **Teremtsen kellemes tanulási környezetet!**
 - Alkalmazzon változatos tanítási módszereket (pl. vizuális eszközök, gyakorlati tevékenységek)!
 - Ösztönözze a barátságos és informális légkört!
 - **Segítse elő az együttműködést!**
 - Vonjon be közösségi vezetőket vagy vendégelőadókat!
 - Támogassa a csoportos tanulást és a közös projekteket!
 - **Ösztönözze az önkifejezést!**
 - Bátorítsa a tanulókat gondolataik és ötleteik megosztására!
 - Ismerje el és értékelje a tanulók közreműködését, adjon pozitív visszajelzést!
-

4.6. A MOTIVÁCIÓ GYAKORLATI ALKALMAZÁSA

Példa szituáció :

Egy oktató egészségügyi műveltséggel foglalkozó tanfolyamot tart siket felnőttek számára. A tanulók motiválása érdekében a következő módszereket alkalmazza:

- **Interaktív szerepjáték:** Egészségügyi szakemberekkel folytatott beszélgetések szimulálása jelnyelven.
- **Tanulmányi kirándulás:** Egy helyi egészségügyi intézmény meglátogatása, ahol a tanulók megismerhetik a rendelkezésre álló szolgáltatásokat és gyakorolhatják a kommunikációt.
- **Digitális technológia használata:** Egy olyan alkalmazás használata, amelyben a tanulók nyomon követhetik egészségügyi szokásaikat és jutalmakat szerezhetnek.
- **Csoportos projektek:** A tanulók közösen készítenek egy jelnyelvi videót az egészségtudatosság növelésére.

Jó gyakorlat tipp: Gondoskodjon arról, hogy minden tevékenység akadálymentes legyen, és vegye figyelembe a tanulók eltérő igényeit, beleértve a siketvak és egyéb társuló fogyatékosággal élő siket személyeket is.

5. 5. FEJEZET: MIÉRT FONTOS A SIKET SZEMÉLYEK EGÉSZSÉGÜGYI ISMERETEINEK FEJLESZTÉSE?

5.2. E FEJEZET CÉLJA

Ez a fejezet kiemeli, hogy miért fontos a siket emberek – beleértve a siketvak és egyéb társuló fogyatékosokkal élő (Deaf+) siket személyek – támogatása az egészségügyi ismeretek fejlesztésében. Ha az oktatók és egészségügyi szakemberek megértik azokat a kihívásokat, amelyekkel a siket emberek szembesülnek, és hatékony stratégiákat alkalmaznak ezek leküzdésére, akkor biztosíthatják, hogy a siket felnőttek egyenlő hozzáférést kapjanak az egészségügyi információkhoz és szolgáltatásokhoz.

5.3. MIÉRT FONTOS A SIKET FELNŐTTEK TÁMOGATÁSA?

Egyenlő hozzáférés az egészségügyi ellátáshoz

- **Az egészségügyi ellátáshoz való jog:**
 - A siket embereknek joguk van ugyanolyan minőségű egészségügyi ellátáshoz, mint a halló személyeknek.
 - Az akadálymentes kommunikáció biztosítása alapvető fontosságú az egyenlő egészségügyi ellátás érdekében.

Javuló egészségügyi állapot

- **Jobb betegségkezelés:**
 - Magasabb szintű egészségügyi műveltség esetén a siket személyek jobban megérthetik saját egészségügyi állapotukat.
 - Átgondolt döntéseket hozhatnak a kezelésekkal és az életmódbeli változtatásokkal kapcsolatban.
- **Hatékony megelőzés:**
 - Ha a siket személyek könnyebben hozzáférnek az egészségügyi információkhoz, nagyobb eséllyel jelennek meg szűrővizsgálatokon, vesznek fel védőoltásokat, és vesznek részt egyéb megelőző egészségügyi intézkedésekben.

Mentális jóllét

- **Kevesebb frusztráció és szorongás:**
 - A hatékony kommunikáció minimalizálja a félreértéseket az orvosi konzultációk során.
 - A siket személyek magabiztosabbak és kevésbé stresszesek lesznek az egészségügyi ellátás során.

- **Kulturális elfogadás:**
 - A siket identitás és kultúra elismerése és elfogadása növeli az önértékelést.
 - Erősíti a közösséghez való tartozás érzését.

Kép: Különböző siket felnőttek különböző módon férnek hozzá az egészségügyi információkhoz, kiemelve az inkluzív egészségügyi kommunikáció fontosságát (Forrás: Artificial Intelligence Image Generation - Adobe Firefly).

5.4. A SIKET FELNŐTTEK ELŐTT ÁLLÓ KIHÍVÁSOK

Kommunikációs akadályok

- **Jelnyelvi tolmácsok hiánya:**
 - Sok egészségügyi intézmény nem biztosít képzett jelnyelvi tolmácsot.
 - A siket betegek nehezen tudják közölni tüneteiket és nehezebben értik meg az orvosi diagnózisokat.
- **Az egészségügyi dolgozók korlátozott ismeretei:**
 - Sok egészségügyi szakember nem ismeri az alapvető jeleket vagy a siket kultúrát.
 - Ez félreértésekhez és akár téves diagnózishoz is vezethet.

Korlátozottan hozzáférhető egészségügyi információk

- **Kevés jelnyelvi forrás:**
 - Az egészségügyi információk ritkán érhetőek el jelnyelven.
 - Az írott anyagok sokszor túl bonyolultak, és nem könnyen érthető formátumban készülnek.
- **Vizuális segédanyagok hiánya:**
 - Az egészségügyi tájékoztató anyagok gyakran nem tartalmaznak vizuális elemeket, amelyek segítenék a megértést.

Megelőző gondozási információk hiánya

- **A megelőzéshez szükséges információk elérhetetlensége:**
 - A szűrésekre, oltásokra és egészséges életmódra vonatkozó fontos részletek nem hozzáférhetőek a siket személyek számára.
 - Ennek eredményeként csökken a megelőző egészségügyi intézkedésekben való részvétel.

Példa: *Maria, egy siket nő, lemaradt a fontos oltásokról, mert a klinikáján csak szóbeli értesítések voltak elérhetőek. Jelnyelvi források vagy vizuális segédeszközök nélkül nem volt tisztában a lehetőségekkel.*

Kép: Különböző jelnyelvet és technológiát használó embereket ábrázoló illusztráció, amely rávilágít az egészségügyi műveltség és a hozzáférhetőség fontosságára a siket közösségben (Forrás: AI Image Generation - Google ImageFX/Copilot Microsoft).

5.5. STRATÉGIÁK AZ EGÉSZSÉGÜGYI ISMERETEK FEJLESZTÉSÉRE

1. Hozzáférhető egészségügyi információk biztosítása

- **Jelnyelvi források:**
 - Készítsen egészségügyi videókat jelnyelven, felirattal!
 - Használjon vizuális segédeszközöket, például diagramokat, piktogramokat és anatómiai modelleket!
- **Vizuális segédeszközök:**
 - Használjon diagramokat, piktogramokat és modelleket az egészségügyi témák magyarázatához!
 - Győződjön meg arról, hogy az anyagok vizuálisan jól érthetők és figyelemfelkeltők!
- **Könnyen olvasható anyagok:**
 - Egyszerűsítse az orvosi szövegeket világos nyelvezet használatával!
 - Használjon nagy betűtípusokat és felsorolásjeleket a jobb olvashatóság érdekében!

2. Egészségügyi szakemberek képzése

- **Alapvető jelnyelvi készségek:**
 - Ösztönözze az egészségügyi dolgozókat az alapvető jelnyelvi kifejezések megtanulására!
 - Segítse elő a siketek kultúrájának és kommunikációs igényeinek megértését!
- **Tolmácsok bevonása:**
 - Az időpontok során mindig biztosítson képzett jelnyelvi tolmácsot!
 - Ha nem érhető el személyesen tolmács, használjon videós tolmácsolási szolgáltatásokat!
- **Vizuális kommunikációs technikák:**
 - Használjon írásos jegyzeteket, rajzokat és mozdulatokat a hatékony kommunikáció érdekében!
 - Győződjön meg arról, hogy a fontos utasítások hozzáférhető formátumban vannak megadva!

3. Közösségi kezdeményezések támogatása

- **Siket egészségügyi nagykövetek**
 - Segítse elő, hogy siket személyek egészségügyi tanácsadókká váljanak!

- Képezze ki őket arra, hogy a közösségben segítsék társaikat, és egészségügyi ismereteket terjesszenek!
- **Figyelemfelkeltő kampányok**
 - Működjenek együtt siket szervezetekkel annak érdekében, hogy tájékoztassák az egészségügyi szolgáltatókat a siket betegek szükségleteiről!
 - Indítson kampányokat a közösségi média, workshopok és közösségi események segítségével!
- **Támogató szerepek az egészségügyben**
 - Vonjon be közvetítőket vagy betegjogi képviselőket, akik ismerik a siket kultúrát!
 - Képezze a személyzetet a siketekkel való hatékony együttműködésre!

4. A megelőző egészségügyi ellátás népszerűsítése

- **Hozzáférhető információk a megelőzésről**
 - Kínáljon tájékoztatást szűrővizsgálatokról, védőoltásokról és egészséges életmódról jelnyelven!
 - Használjon vizuális segédeszközöket a megelőző intézkedések fontosságának kiemelésére!
- **Rendszeres orvosi vizsgálatok ösztönzése**
 - Segítse a siket személyeket abban, hogy időpontokat foglaljanak akadálymentesített egészségügyi szolgáltatásokhoz!
 - Küldjön emlékeztetőket és kövesse nyomon az egészségügyi ellátásukat a számukra legmegfelelőbb kommunikációs módon!

Kép: Művészi ábrázolás különböző siket felnőttekről, akik jelnyelv segítségével vesznek részt az egészségügyi műveltségben, a virtuális konzultációtól kezdve a személyes orvosi ellátásig. (Forrás: Mesterséges intelligenciával generált képek – Google ImageFX/Copilot Microsoft)

5.6. TIPPEK OKTATÓKNAK ÉS EGÉSZSÉGÜGYI SZAKEMBEREKNEK

- **Siket identitás elfogadása**
 - Ismerje el és tisztelje a siket kultúrát és a különböző nyelvi preferenciákat!
 - Teremtsen befogadó környezetet, amely értékeli a sokszínűséget!
- **Kockázatok figyelembevétele**
 - Győződjön meg arról, hogy az információ pontos és kulturális szempontból megfelelő!
 - Győződjön meg róla, hogy a tanulók megértették az információkat!
- **Többféle kommunikációs stratégia alkalmazása**
 - Kombinálja a jelnyelvet, az írott és a vizuális segédanyagokat!
 - Legyen rugalmas és alkalmazkodjon az egyéni igényekhez!
- **Folyamatos képzés biztosítása**
 - Tartsa naprakészen ismereteit a siket személyekkel való kommunikáció legjobb gyakorlatairól!
 - Vegyen részt workshopokon, képzéseken és kulturális érzékenyítő programokon!

Jó gyakorlat: *Egy klinika rendszeres képzéseket szervez a munkatársak számára a siket kultúráról és a jelnyelv alapjairól. Emellett egyértelmű protokollt dolgoznak ki annak biztosítására, hogy jelnyelvi tolmács mindig rendelkezésre álljon, amikor szükséges.*

Kép: Illusztrált portré egy jelnyelvet használó orvosnőről, amely az egészségügyi műveltséget és a kommunikációs hozzáférhetőséget szimbolizálja a siket közösség számára, kifejező művészi zöld háttérrel. (Forrás: Mesterséges intelligenciával generált képek – ImageFX/Copilot Microsoft)

5.7. ESETTANULMÁNY: SIKET EGÉSZSÉGÜGYI NAGYKÖVET PROGRAM

Áttekintés

A Siket Egészségügyi Nagykövetek projekt célja, hogy a siket személyek nagyobb kontrollt kapjanak saját egészségük felett. A program javítja az egészségügyi információkhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést, miközben elismeri a siket emberek jogát az akadálymentes egészségügyi ellátáshoz.

Fő elemek

- **Siket személyek képzése:**
 - A siket résztvevőket egészségügyi nagykövetekké képezik ki.
 - Megtanulják az egészségügyi alapfogalmakat, és hogyan oszthatják meg az információkat közösségükben.
- **Együttműködés az egészségügyi szolgáltatókkal:**
 - Egészségügyi szakemberekkel dolgoznak együtt a szolgáltatások fejlesztése érdekében.
 - Felhívják a figyelmet a siket betegek speciális igényeire.

Hatás

- **Fejlettebb egészségügyi műveltség**
 - Az egészségügyi problémákat jobban megértik a siketek.
 - Képesek megalapozottabb döntéseket hozni saját egészségükről.
- **Jobb hozzáférés a szolgáltatásokhoz**
 - Hatékonyabb kommunikáció a siket betegek és az egészségügyi szolgáltatók között.
 - A jelnyelvi tolmácsok szélesebb körű alkalmazása az egészségügyben.

Deaf Health Champions Conference Wednesday 11th March 2015, Manchester Conference Centre

Kép: A Deaf Health Champions konferencia promóciós bannere, amelyet 2015. március 11-én, szerdán tartottak a manchesteri konferenciaközpontban, a SignHealth siketek egészségügyi jótékonyági szervezetének, a Brit Siketek Tanácsának és a Merseyside Society for Deaf People logóival. (Forrás: https://gallery.mailchimp.com/106f9cf656526700cea1351f5/files/DeafHealth_Champions_Conference_Briefing_2.pdf)

6. FEJEZET: OKTATÁSI STRATÉGIÁK A SIKET SZEMÉLYEK EGÉSZSÉGÜGYI ISMERETEINEK FEJLESZTÉSÉRE

6.2. E FEJEZET CÉLJA

Ez a fejezet hatékony tanulási stratégiákat mutat be, amelyek segítik a siket személyeket – beleértve a siketvak és a társuló fogyatékossgal élő (Deaf+) siket személyeket – egészségügyi műveltségük fejlesztésében. A tanulók egyéni kommunikációs igényeihez igazított módszerek alkalmazásával a siket emberek könnyebben hozzáférhetnek, megérthetik és felhasználhatják az egészségügyi információkat annak érdekében, hogy tájékozott döntéseket hozzanak, és hatékonyabban képviseljék saját egészségügyi érdekeiket.

6.3. AZ OKTATÁSI STRATÉGIÁK KAPCSOLATA A MOTIVÁCIÓVAL ÉS AZ OKTATÁSI MÓDSZEREKKEL

Az előző fejezetekben tárgyalt motivációs tényezőkre és interaktív oktatási módszerekre építve ez a rész olyan konkrét stratégiákat mutat be, amelyeket az oktatók alkalmazhatnak a siket tanulók egészségtudatosságának fejlesztése érdekében. Ezek a stratégiák az egyéni és csoportos tanulásra egyaránt összpontosítanak, elősegítve az aktív részvételt és a tanulók önállóságát.

6.4. OKTATÁSI STRATÉGIÁK

6.4.1. WEBQUEST (IRÁNYÍTOTT ONLINE KUTATÁS)

Mi az a WebQuest?

A WebQuest egy olyan kutatásalapú tanulási tevékenység, amelyben a tanulók az interneten keresnek információt egy adott feladat elvégzéséhez. Ez egy jól strukturált és irányított folyamat, amely lehetővé teszi, hogy a tanulók az információ elemzésére és alkalmazására összpontosítsanak, ahelyett hogy csak annak felkutatásával töltенék az időt.

Hogyan segíti a WebQuest a siket személyek egészségügyi ismereteinek fejlesztését?

- **Hozzáférhető online források** : Feliratos videókat, jelnyelvi anyagokat és siket tanulók számára megfelelő vizuális tartalmakat használ.
- **Strukturált útmutatás** : Egyértelműen meghatározott lépések segítik az egészségügyi témák feltérképezését, így a tanulás hatékonyabbá válik.
- **Aktív részvétel** : A tanulók nemcsak információkat keresnek, hanem elemzik és összegzik is azokat..
- **Testreszabhatóság** : A módszer alkalmazkodik a különböző nyelvi képességekhez és tanulási stílusokhoz.
- **Együttműködés** : A tanulók csapatmunkában dolgozhatnak, támogatva egymást a tanulási folyamat során.

A WebQuest felépítése

1. Bevezetés

- Az egészségügyi témát érdekes és figyelemfelkeltő módon mutatja be.
- Kapcsolódik a tanulók érdeklődési köréhez, így növeli a motivációjukat.

2. Feladat

- Egyértelműen meghatározza, hogy a tanulók milyen feladatot fognak elvégezni (pl. egészségügyi tájékoztató kiadvány készítése).
- Ösztönzi a problémamegoldó gondolkodást és a kritikai szemléletet.

3. Folyamat és források

- Lépésről lépésre bemutatja a feladat végrehajtásának módját.
- Hozzáférhető forrásokat biztosít, például jelnyelvi videókat és vizuális elemekkel ellátott anyagokat.

4. Értékelés

- o Világos kritériumokat határoz meg a siker mérésére.
- o Lehetővé teszi a tanulók számára az önértékelést és a visszajelzések fogadását.

5. Konklúzió

- o Összegzi a tanultakat.
- o Gondolkodásra és további ismeretek felfedezésre ösztönöz.

Példa: A tanulók csoportokban dolgozva vizuális prezentációt készítenek az egészséges táplálkozási szokásokról. Az oktató olyan weboldalakat ajánl a számukra, amelyek jelnyelvi videókat és infografikákat tartalmaznak. A tanulók összegyűjtik az információkat, majd az osztály előtt bemutatják eredményeiket.

Kép: (Forrás: <https://stock.adobe.com/it>)

6.4.2. AZ EGYMÁSTÓL VALÓ TANULÁS MÓDSZERE

Mi az egymástól való tanulás?

Azt jelenti, hogy az azonos háttérrel rendelkező személyek megosztják egymással tudásukat és tapasztalataikat, így segítve egymás tanulását. A siket tanulók esetében ez azt jelenti, hogy siket személyek tanítják és támogatják egymást.

Előnyei a siket személyek számára

- **Hatékony kommunikáció** : A közös nyelvi és kulturális tapasztalatok megkönnyítik a megértést.
- **Példaértékű szerepek** : A tanulók olyan siket társaikat láthatják példaképként, akik sikeresen kezelik egészségügyi problémáikat, ami motivációt ad számukra.
- **Közösségi részvétel** : Támogató légkört teremt, amely elősegíti a közös felelősségvállalást az egészség megőrzése érdekében.
- **Önérvényesítés** : Ösztönzi az önálló egészségkezelést és növeli a tanulók magabiztosságát.

Az egymástól való tanulás megvalósítása

- **Az "oktatók" felkészítése**: Biztosítson egészségügyi ismereteket és oktatási készségeket azok számára, akik szívesen segítenék társaikat!
- **Csoportos beszélgetések**: Szervezzen olyan alkalmakat, ahol a résztvevők megoszthatják tapasztalataikat és egészségügyi stratégiáikat!
- **Workshopok és szemináriumok**: Hozzon létre interaktív foglalkozásokat, amelyeket siket oktatók vezetnek egészségügyi témákban!

Példa: Egy siket felnőtt, aki sikeresen kezeli a cukorbetegségét, megosztja tapasztalatait egy csoporttal, bemutatva, hogyan kell ellenőrizni a vércukorszintet és egészséges életmódot folytatni.

Kép: (Forrás: <https://stock.adobe.com/it>)

6.5. TIPPEK OKTATÓK SZÁMÁRA

- **A tartalom egyszerűsítése**
 - Használjon világos, könnyen érthető nyelvezetet!
 - Bontsa fel az információkat kisebb, jól átlátható szakaszokra!
- **Használjon vizuális segédeszközöket!**

- o Használjon képeket, diagramokat és videókat!
- o Gondoskodjon arról, hogy minden tananyag akadálymentes és vizuálisan érthető legyen!
- **Ösztönözze az aktív tanulást!**
 - o Bátorítsa a tanulókat az aktív részvételre beszélgetések és projektek révén!
 - o Építsen be olyan feladatokat, amelyek kritikus gondolkodást és problémamegoldást igényelnek!
- **Támogassa az együttműködést!**
 - o Szervezzen csoportos tevékenységeket a csapatmunka fejlesztésére!
 - o Ösztönözze az egészséggel kapcsolatos személyes tapasztalatok megosztását!
- **Igazítsa az anyagokat és forrásokat a tanulók igényeihez!**
 - o Biztosítson anyagokat a tanulók által preferált nyelven!
 - o Győződjön meg arról, hogy az online források hozzáférhetőek és megfelelőek!

Példa : Egy oktató egészségügyi információkat biztosít mind jelnyelvi videók, mind írott szövegek formájában, lehetőséget adva a tanulóknak arra, hogy az általuk leginkább preferált formátumban tanuljanak.